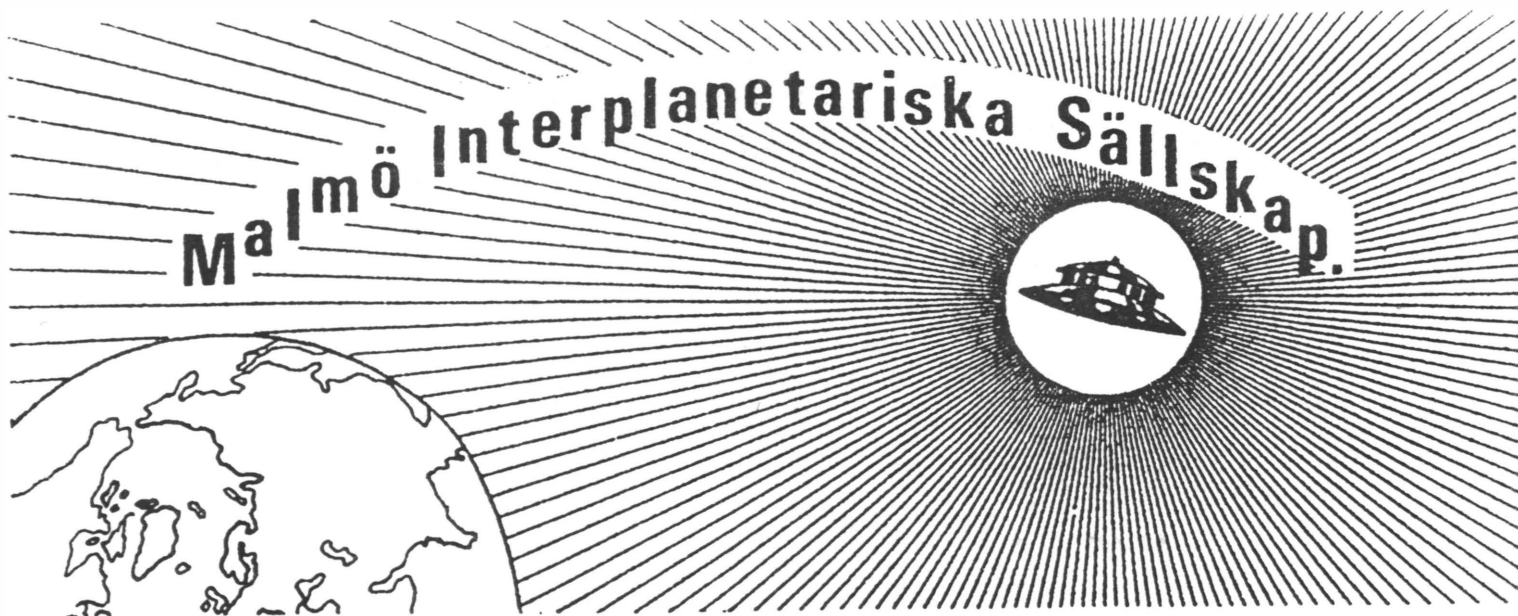

TELLUS

ORGAN FÖR M I S

April 1985

Kära M I S medlem!

Tellustidningen är en mycket sällsynt tidskrift. Den trycks i mycket få exemplar och kommer ut ytterst sällan. Mestadels innehåller den material från andra tidningar, men artiklarna är utvalda och precenteras här i ett koncentrat.

Det beror på Dig, ärade medlem, hur ofta den kommer ut och i hur många exemplar den trycks. Om vi på redaktionen märker av något intresse, så blir vi mera stimulerade till fortsatt arbete.

Det förra numret kom ut vid dec.-83, och mycket få exemplar blev sålda, vi har nästan alla kvar, och detta trots nära 50 sidor intressant material för endast fem kronor.

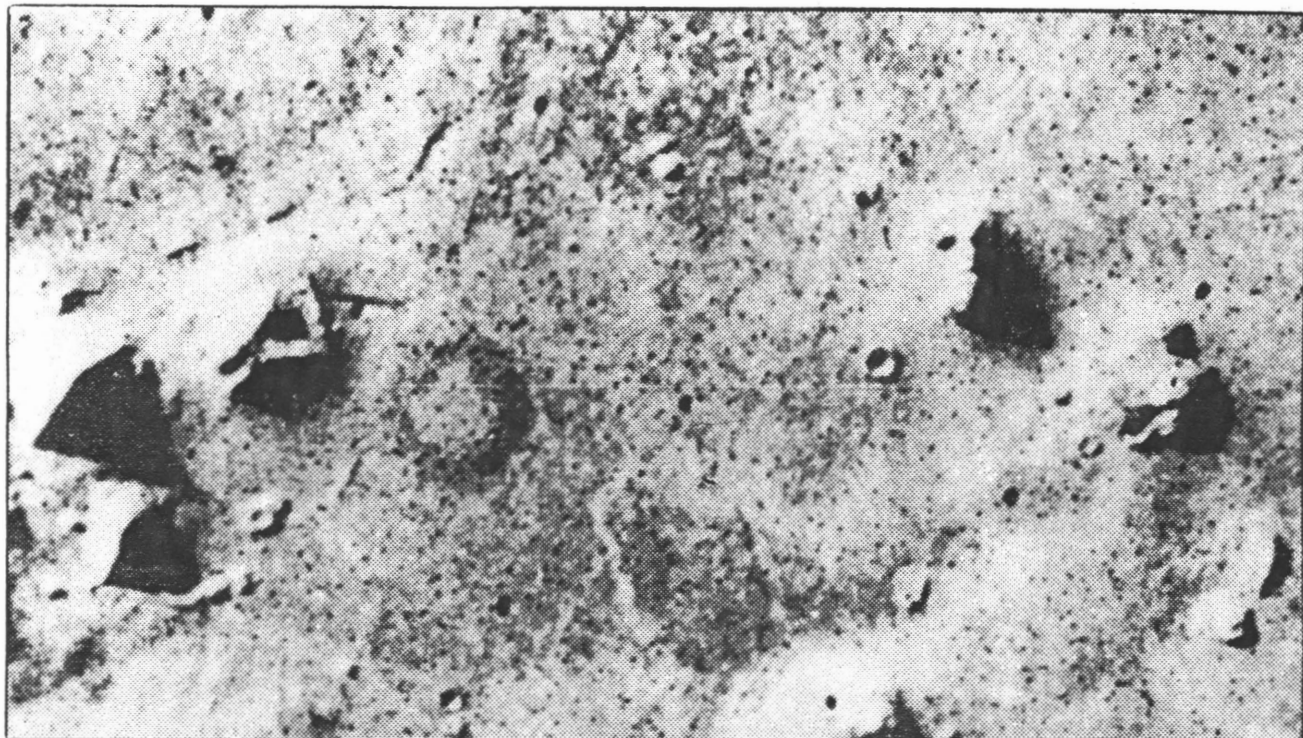
Det finns att köpa vid kassan vid varje sammankomst.

Det är M I S 25-årsjubileumsskrift med specialinnehåll och med bl a en precentration av M I S av tidskriften Sökaren.

Vi försöker att sätta ihop ett material som passar M I S intresseområden, och vi hoppas att detta nummer kan ge er något.

Redaktör

Torsten Bussenius

Detta är ett av de tre fotografier som Marssonden tog från sin omloppsbana. Till vänster ses de strukturer som tolkats som pyramidruiner. Till höger på bilden ligger det ansikte som är 1 600 meter långt och blickar ut i rymden. Den högra ansiktshalvan ligger i solskuggan.

FANNS DET LIV PÅ MARS?

■ ■ På 1800-talet tyckte astronomerna att de såg något som påminde om kanaler på Mars och genast trodde man sig ha hittat en marsiansk civilisation. Men när amerikanska landade sin sond på Mars för en del år sedan fann de att den röda planeten inte hade några kanaler. Där finns bara öde öknar, höga berg och djupa canyons och is vid polerna.

■ ■ Men nu är det dags igen.

■ ■ En grupp forskare under ledning av generalisten – en tvärvetenskaplig forskare – Richard Hoagland i Berkeley, Californien, har lagt fram en teori som är högst fascinerande:

■ ■ Bilder som en vikingsond tog från sin bana kring Mars år 1976 tyder på att det funnits en civilisation på Mars i det förflutna!

Det handlar alltså om planetarkeologi. Det bilderna visar kan vara urgamla ruiner, möjligen ett astronomiskt observatorium eller en primitiv dator av den typ som Stonehenge utgör.

NASA, den amerikanska rymdflugstyrelsen, vars vikingsond har tagit bilderna, tror inte alls på detta påstående. NASA hävdar att det istället rör sig om naturliga formationer på Mars.

■ AVANCERADE DATORER

För att slita den vetenskapliga tvisten har det nu skapats en grupp om 30 forskare från olika vetenskapsgrenar. De skall under ledning av Thomas Reitenburg under nio månader studera dels Richard Hoaglands hypotes att det handlar om urgamla ruiner på Mars, dels NASA:s påstående att det rör sig om normala formationer.

Thomas Reitenburg, som är forskare vid Center for Foreign Policy Department vid Brown-University i Providence, Rhode Island, säger så här till Kvällsposten:

- Tyvärr har NASA inte alls lagt fram tillnärmelsevis lika mycket material för att understryka sitt påstående som Richard Hoagland gjort för att underbygga sin tes.

- Richard Hoaglands påståenden är emellertid fullt tänkbara och vad vi nu kan göra är att undersöka bildmaterialet med hjälp av mycket avancerade datorer.

KVÄLLSPOSTEN: Har inte bilderna redan databehandlats?

- Jo, men i mycket ringa grad, säger Thomas Reitenburg. Vi kommer att använda mycket mer sofistikerade datorer.

KVÄLLSPOSTEN: Har ryssarna något material, som kan hjälpa er?

- Det vet vi inte.

■ BELYSNING FRÅN OLIKA HÅLL

Vad man vet är att ryssarna också har tagit upp frågeställningen om det kan ha funnits en civilisation på Mars. I Sovjet har sådana teorier nämligen publicerats med hänvisning till just de nu aktuella formationerna.

Vad bygger då Richard Hoagland sin hypotes på?

- Vikingsonden har tagit tre bilder över det aktuella området. Den ena bilden är den som har skickats ut till tidningar över hela världen av Associated Press (AP). Den

bilden är tagen när solen står lågt över Marshorisonten, säger Richard Hoagland till Kvällsposten.

- Flera varv senare, när solen står mycket högre, togs två fotografier till, fortsätter Richard Hoagland.

Med hjälp av de tre bilderna, som är tagna vid skilda tillfällen när solen belyser föremålen på marken från olika håll, har vi inte bara kunnat få fram en tredimensionell bild av föremålen på marken. Vi har dessutom kunnat se den sida som är skuggad på den första bilden eftersom den inte skuggas på de övriga bilderna.

- Bilderna som sådana har vi processat för att få fram så tydliga detaljer som möjligt. Både bilderna som sådana och de tredimensionella modeller som vi kunnat skapa är helt enkelt fantastiska. De har, liksom de mätningar och de beräkningar vi gjort, övertygat mig om, att vi här står inför resterna av en uråldrig civilisation.

- Tyvärr kan vi ännu inte släppa dessa processade bilder för publicering. Vår avhandling i ämnet kommer emellertid senare i år att publiceras vid University of Colorado.

- Den bild som släppts via

Bertil
Falk

AP och som har gått genom världspressen är alltså inte processad och ger inte alls samma intryck, som de bilder vi har fått fram, understryker Richard Hoagland.

■ 1,5 KM LÅNGT ANSIKTE

Vad är det då man tycker sig ha hittat?

Till att börja med handlar det om en grupp strukturer, som ser ut som pyramider eller ruiner efter pyramider. Några kilometer till höger om denna grupp finns det ett ansikte som är drygt en och en halv kilometer långt. Ansiktet ligger "på rygg" och blickar rakt ut i rymden. Dess blick står i rät vinkel mot pyramiderna. Dvs. drar man en linje från pyramiderna till "sfinxen" pekar dess näsa och blick rakt ut i rymden i rät vinkel mot denna linje.

Allt detta har man kunnat konstatera genom noggranna mätningar under de två år som man sysslat med fenomenet.

Därtill har man kunnat fastslå att om en åskådare stod vid pyramiderna för en halv miljon år sedan vid marsiansk midsommartid, då solen står som högst på himlen, så skulle solen den morgonen ha stigit upp mitt för ansiktet, vars profil då avtecknade sig mot solskivan.

Detta för tanken till tre ting:

1) Pyramiderna och ansiktet byggdes för en halv miljon år sedan.

2) Bygget påminner inte bara om pyramiderna med sfinxen utan för Kairo, det påminner också om Stonehenge, som visat sig vara ett slags primitiv dator.

Varje år går solen upp på midsommaren och skiner rätt in i Stonehenge på ett liknande sätt som solen gjorde när den för en halv miljon år sedan steg upp över Mars och lyste upp ansiktets profil.

3) Ansiktet är mänskligt. Det är inte fråga om något grönt, vidrigt monster med 13 ögon och fem munnar.

Nu skall alltså forskare vid Brown-University och University of California i Berkeley försöka slita tvisten mellan Richard Hoagland och NASA. Nio månader har de på sig och Thomas Reitenburg vill också ha med europeiska forskare. En miljon dollar eller nära tio miljoner svenska kronor kommer projektet att gå löst på. Är det värt det?

- Jag anser att Richard Hoagland har gjort ett legitimt vetenskapligt påstående, menar projektledaren Thomas Reitenburg. Det är värt att undersöka.

Som Richard Hoagland själv påpekar är det i alla fall bara en tidsfråga tills mysteriet blir uppkärlat. Redan

första gången Kvällsposten talade med honom om detta, då nyheten släpptes för ett par veckor sedan fastslog han:

- Fenomenet - vad det än är - finns ju faktiskt på plats där borta på Mars. Vi kan ta fler bilder av det och vi kan besöka det.

Men han har ingen teori om vilka det var som i så fall byggde pyramiden och ansiktet.

■ Kan det ha varit våra egna förfäder som kom till jorden?

■ Kan det ha varit människor som rest från jorden till Mars i det förflutna?

■ Kan det ha varit varelser från yttre rymden som byggt sitt observatorium på Mars och sedan försvunnit?

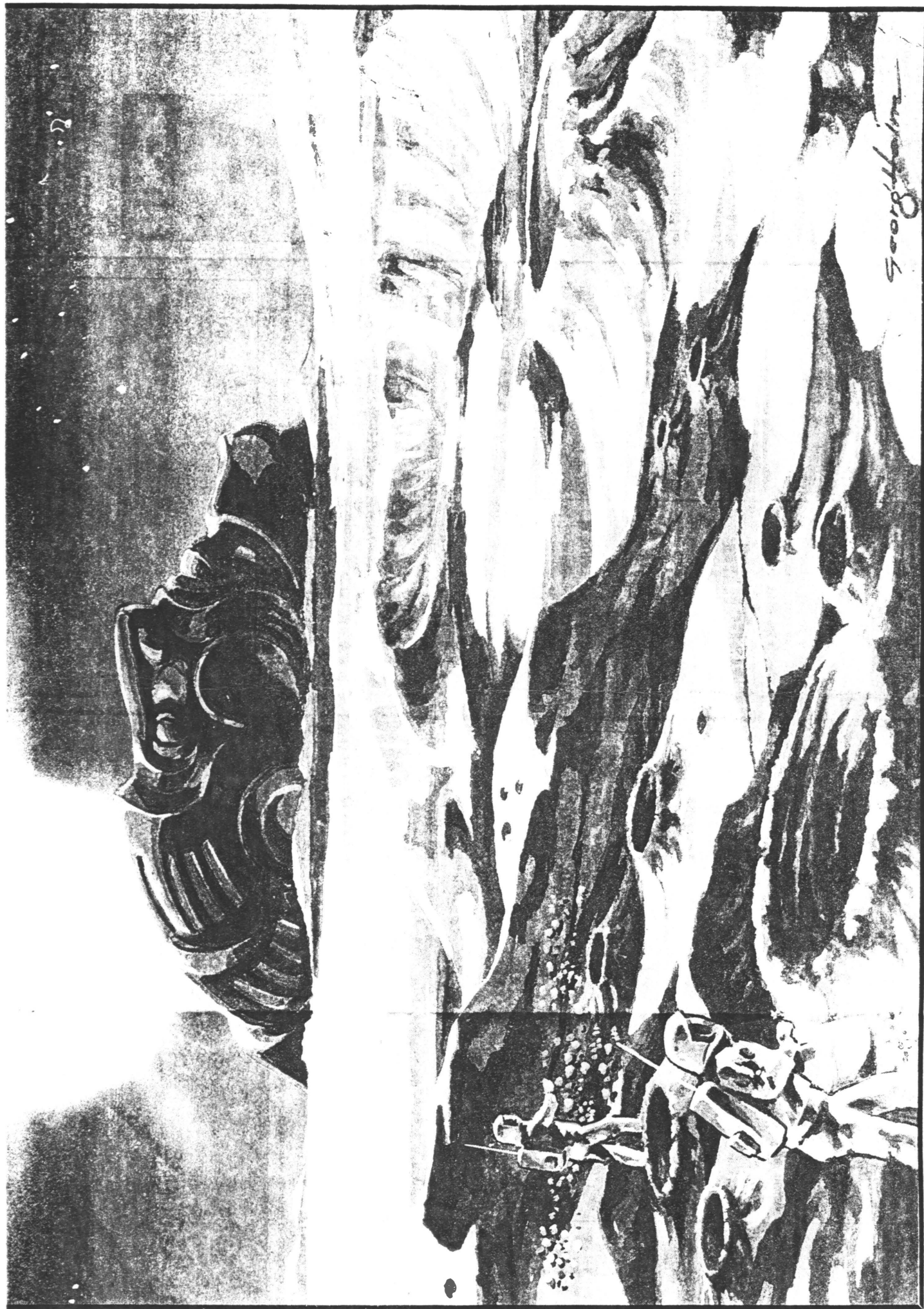
■ Kan det ha varit marsianer, som dog när planeten Mars torkade ut?

■ Varför liknar ansiktet en människa med ögon, näsa och mun?

■ Eller är det som NASA menar helt naturliga formationer på Marsytan, som av en slump kommit att likna en grupp pyramidruiner och ett ansikte med ett ansiktsuttryck som ställer Mona Lisas leende i skuggan, där det sfinxartat och outgrundligt blickar ut i världsallettet?

Den som lever får säkert se. Kanske redan om åtta-nio månader. För snart skickar ryssarna iväg en sond som skall ta bilder av Mars och någon gång på 2 000-talet bör väl den första människan sätta sin fot där.

Om hon nu är den första.

Denna teckning av Kvalspostens George Holm visar hur det kan se ut när harna astronauter från pyramiderna på Mars tittar mot profilen av det liggande ansiktet, som blickar ut i rymden. Solen på bilden är inte alls så stor i verkligheten. Som på denna

fantasibild. Solen verkar tvärtom vara mindre på Mars än på jorden. eftersom Mars ligger längre bort från jorden.

Världen består av supertråd

De gamla grekerna trodde världen var platt. Columbus att den var rund. Men nu vet vi bättre! Den består av supertrådar

Världen består av masslösa relativistiska supertrådar i elva dimensioner. Varken mer, eller mindre!

Denna häpnadsväckande och förlösande enkla teori har på kort tid blivit partikelfysikernas favorit bland världsbilder.

Bakom teorin står främst två forskare. Michael Green vid Queen Mary College i London och John Schwarz vid Caltech i USA. De har fått sina idéer från tidigare förbisedda observationer. Observationer som gjordes samtidigt med Nobelpristagaren Carlo Rubbias upptäckter av W- och Z-partiklarna, och som i dag har flera är på nacken.

Enligt de båda forskarnas populära trådteori så består alltså universum ända ned till minsta kvark, av masslösa relativistiska supertrådar. Supertrådarna existerar i tio rymdlika dimensioner, samt en tidslik dimension.

När vi "ser" trådarna i våra vanliga fyra dimensioner (dvs höjd, bredd, djup och tid) så uppför de sig som vanliga kända partiklar. Men egenskaperna hos partiklarna härleds ur totalbilden i de elva dimensionerna då de "sju dimensionernas icke existerande rymd kollapsat till ingenting"! Det vi ser kan liknas vid kattens leende i Alice i underlandet. Bakom leendet finns hela katten, men vi ser den inte.

Finessen med supertrådteorin är att allting faktiskt blir enklare att förklara. Ett universum i bara fyra vanliga dimensioner är däremot mycket svårförklarligt.

En annan lika viktig fördel med teorin är att den lyckas koppla samman gravitationskraften med universums två andra grundläggande krafter, utan att besvärande undantag dyker upp i verkligheten. Andra "Grand Unifying Theories" har alltid besvärats av situationer som inte gått att förklara. I stället har man fått ta till "onaturliga fenomen" för att hjälpa formelerna.

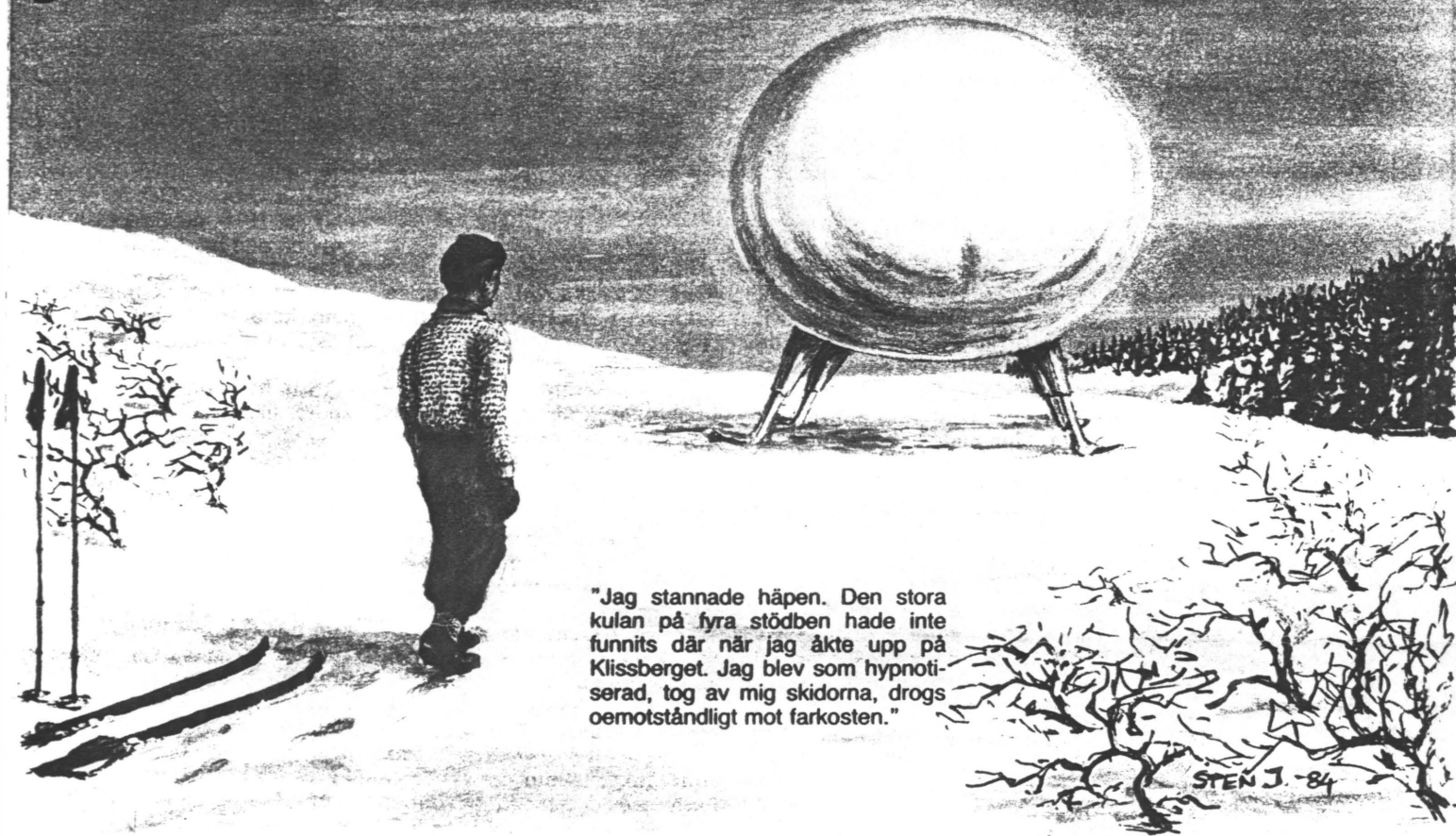
I Greens och Schwarz supertråd-teori däremot tar undantagen mirakulöst nog ut varandra på ett naturligt och enkelt sätt. Så inte undra på att trådteorier plötsligt blivit på modet. Trådteorin är ju undantaget som bekräftar regeln om undantaget som bekräftar regeln. Trådteorin har ju inget undantag!

Kopplingen mellan gravitationen och andra krafter i universum är följande; Enligt teorin så orsakas alla krafter i universum av ett utbyte av supertrådar. Gravitationskraften är ett utbyte av "slutna" öglor av supertrådar. Öglorna har hakat i varandra och bildat en kedja! De andra krafterna är ett utbyte av "öppna" supertrådar. Den ena kraften är därmed släkt med den andra, och så har vi då vår stora förklarande matematiska formel snart klar.

ROGER ERIKSSON

Vad vill de mig, varelsema i den lysande kulan?

Möte med det
okända...

"Jag stannade häpen. Den stora kulan på fyra stödben hade inte funnits där när jag åkte upp på Klissberget. Jag blev som hypnotiserad, tog av mig skidorna, drogs oemotståndligt mot farkosten."

□ En man skrev till Hemmets Journal och berättade om det som hände honom för 40 år sedan. En vårvinterdag då tre varelser hämtade honom ombord på en mattskimrande farkost...

□ Jag har aldrig berättat detta tidigare, säger mannen. Jag vill inte bli utskrattad, förlöjligad.

□ Men för en tid sedan träffade jag varelserna igen på det mest märkliga sätt. Frågorna har kommit tillbaka. Vilka är de där varelserna? Vad vill de mig?

TECKNING: STEN JOHNSON

□ Vem vill bli kallad för lögnare, galen, utsatt för andra försmädliga tillmälen. Jag ville inte bli utskrattad, därför har jag hållit tyst om mina upplevelser. Ingen skulle tro mig, men detta är absolut sant.

Det var i slutet av mars 1944 det hände. Jag bodde strax utanför Sundsvall. Det var den tid på året då det var dagsmeja, dvs tövader på dagen och kalla nätter. Jag brukade stiga upp vid sextiden på morgonen och åka skidor på skarsnön upp till det

sydväst om Sundsvall belägna Klissberget.

Denna morgon var inget undantag. Jag åkte det fyra kilometer långa spåret som gick i ständig stigning upp till "Kliss". Sedan var det en lång härlig utförsåkning tillbaka.

Efter någon kilometer på återvägen åkte jag nedför det så kallade Tallberget. Det var då jag såg den. *Farkosten*. Jag stannade, minst sagt häpen. Den fanns inte där förut när jag åkte upp. Där stod den, en stor kula,

7–8 meter i diameter, på fyra stödben, mindre än 20 meter ifrån mig.

Den såg ut att vara genomskinlig, men jag kunde ändå inte se genom höljet och in i kulan. Jag blev som hypnotiserad, drogs oemotståndligt mot farkosten, förnam att jag tog av mig skidorna och sögs upp av en hiss.

Jag var inne i "kulan". Där var tre varelser, ca 120–130 cm höga, de liknade människor. De var klädda i pösig gulbeige dräkt av material som jag aldrig sett förut och hade en rökfärgad "glaskupa" med flera små horn över huvudet. Det gick inte att urskilja några anletsdrag.

Väggarna var fulla med instrument, bord med knappar och tecken som jag aldrig tidigare skådat. Jag har sett åtskilliga instrumentbräden i både flygmaskiner, bilar och krigsfartyg, men de här föredro inga som helst likheter. Jag tänkte fråga: — Var kommer den här ifrån?

Jag hann inte ens öppna mun förrän svaret kom.

— Utifrån.

Jag hade inte hört ett ljud. Svaret sändes direkt in i min hjärna. Tankeöverföring? Jag tänkte igen:

— Vad skall nu hända?

Svaret kom omgående:

Undersökningen

— Var inte rädd, vi skall bara ta några prover.

Helt viljelöst blev jag avklädd och lagd på en bänk. Slangar och massor med trådar kopplades på min kropp. De skrapade mig i halsen och sög upp saliv. Sedan kom det värsta. Ett metalliknande föremål stackes in i min vänstra lumske. Det gjorde fruktansvärt ont. Någonting pumpades och pulserade i underlivet och vänstra benet. Jag ansträngde mig för att komma loss, men musklerna reagerade inte. Jag var maktlös och skräckslagen, oerhört rädd. Sedan blev jag medvetslös.

När jag vaknade var jag på klädd, förlamningen släppte för

(Fortsättning sidan 84.)

vänansvärt fort. Så ställdes jag på en platta i golvet och sänktes ned mot marken. Jag var ute i det fria. Då kom ett tankemeddelande:

— Åk härifrån, du får inga men eller sviter av det här.

Jag gick till mina skidor och när jag vände mig om såg jag hur "kulan" började vibrera, stödbenen drogs in och så sköt den fart. Rätt upp. Nästan ljudlöst. Inom tio sekunder var den utom synhåll.

På fel fot...

Jag stod där konfunderad. Smärtan i lumsken började avta, men fötterna kändes konstiga. Jag tittade på skidorna. De var helt nedisade så jag måste skrapa dem rena. När jag skulle sätta foten i bindningen upptäckte jag att mina pjäxor satt på fel fot. Jag bytte pjäxorna så de kom på rätt fot, spände på mig skidorna och åkte därifrån. Benen kändes som gelé — det gick mycket tungt. Jag var hemma vid åttatiden.

Hur skulle jag göra? Var det någon som skulle tro mig om jag berättade vad jag varit med om. Knappast troligt... Jag beslöt mig för att vänta tills jag fick lite distans till det hela.

På eftermiddagen nästa dag började jag känna mig illamående och sade till min chef att jag måste åka hem och lägga mig.

Jag cyklade hemåt. Sista biten var en plåga, och när jag åkte in på vår gårdsplan föll jag ihop. Det blev svart.

Jag vaknade nästa dags eftermiddag med svår huvudvärk och 40 graders feber. Tillkallad läkare trodde att det var septisk feber (blodförgiftning). Det tog två veckor innan jag var tillbaka på jobbet. Jag höll tyst om vad som hänt mig.

Vid en läkarundersökning år 1970 blev jag remitterad till sjukhuset för undersökning av ögonen. Där konstaterade överläkaren att jag hade en mindre defekt på vänstra ögat. Han frågade om jag någon gång hade haft hög feber. Jag svarade som sanningen var, att 1944 hade jag hög feber.

— Ja, sa doktorn, då fick du en liten skada i hjärnan. Det är den som orsakar det här.

Jag har inte kunnat undgå att tänka att detta var en indirekt svit av mitt besök i "kulan".

När händelsen inträffade 1944 var det ingen som visste något om "flygande tefat" eller talade om UFO som det numera kallas. Det jag här har redovisat, har

jag gjort utan någon förutfattad mening eller efterhandskonstruktion. Det är ingen fantasi-produkt utan rena rama sanningen, ingenting annat än *sanningen*.

Att jag nu efter 40 år skriver ned mina upplevelser, beror på den händelse som inträffade den 24 oktober 1984 klockan 09.16.

Min hustru var nere i källaren och tvättade, själv satt jag i vardagsrummet och läste dagens tidning. Plötsligt knäppte det till i TV-apparaten. En bild av skog och snö framträdde i rutan. Bilden var inte i färg, inte heller i svart-vitt. Den var i en underlig gulgrön färg och med en oerhörd skärpa. Då kom den — "tanke-rösten".

— Titta noga, känner du igen det här? Filmen rullade vidare. Jag såg en skidåkare komma mellan träden, stanna upp och titta förvånad. Det var jag själv som stod där, iförd skidor. Jag såg mig åka framåt, böja mig ner och spänna av mig skidorna. Jag gick som i trans mot kulan, en hiss gled ner, jag steg på hiss-plattan och sögs upp i kulans innandöme.

Jag såg undran och rädsla i mina egna ögon, såg hur jag lät blicken svepa över alla instrumenten. Jag såg mig klädas av, en skiva ställdes bakom min rygg, jag tippades i horisontalt läge. Jag såg hur trådar kopplades på min kropp, hur underliga vibrerande apparater sattes på mina fötter.

Jag såg smärtan och skräcken när ett instrument kördes in i min lumske och såg när jag gled in i medvetslöst tillstånd. En apparat sänktes ned mot min kropp till ett avstånd av ca 20 cm, den fördes fram och åter över kroppen som någon slags sökare.

Så kom en bild där min kropp genomlystes. Den såg ut som en stor röntgenbild. Den var otäck.

Kuslig inbjudan

Sedan kom påklädningsproceduren, den var tydligen besvärlig, det verkade svårt att få på kläderna i rätt ordning. Två av varelserna sysslade med min kropp, den tredje satt hela tiden vid ett bord. Det verkade som om han kollade instrumenten.

Nästa bild var när jag klev ur hissen och gick mot mina skidor. Så sloknade bilden och endast den gulgröna färgen fanns kvar i rutan. Då kom den igen, "tanke-rösten".

— Vi vill ha dej över på vår sida. Vill du komma över till oss? Vi kan mångdubbla din livslängd. Vi har flera här förut och ingen har ångrat sig.

Jag gav svaret direkt:

— Nej.

"Tankerösten".

Vi kommer tillbaka.

Färgen forsvann och TV-apparaten var normal igen. Jag gick och kände på apparatens baksida. Den var varm.

Vad kommer att hända om "tankerösten" återkommer? Blir det övertalningsförsök eller kommer jag att kidnappas? Är det så här som många människor har försvunnit sparlöst?

Händelsen den 24 oktober 1984 är ett lika stort mysterium som det som hände 1944.

Fragorna är många. Är jag och många med mig registrerade någonstans? Vad är syftet? Vem står bakom det hela?

Det känns kusligt att inget veta. Sanningen är nog att jag är lite rädd...

Den här berättelsen kom per brev till HJ:s journalist Vera Norling. I ett följbrev hade Mr Anonym, som han kallade sig, skrivit: "Det är skönt att få lätta på alla kaotiska tankar som följt på mina upplevelser. Jag ringer dig om en vecka och hoppas få höra dina åsikter om detta."

Mannen ringde mycket riktigt efter någon vecka, men något utbyte av åsikter blev det inte. Det blev nämligen telefonsamtal med vissa störningar.

Mannen ville absolut inte framträda med namn i tidningen, förklarade han.

— Jag vet hur andra som varit med om egendomliga händelser har blivit förlöjligade, sade han. Jag har ett arbete som för mig i kontakt med många människor, och jag vill inte utsätta mig själv och de mina för risken att bli utskrattade. Och jag har aldrig tidigare berättat detta för någon.

Här blev samtalet tyvärr avbrutet av ett skrapande skrällljud som omöjliggjorde vidare resonemang.

Men några ögonblick senare ringde mannen upp igen. Den här gången blev samtalet ännu kortare.

— Händelsen 1944 har förstas sjunkit undan i mitt medvetande under åren som gått, sade mannen. Det konstigaste är ändå det som inträffade i år. Då fick jag ju se i TV-rutan vad som hände mig under medvetlösheten...

Här avbröts samtalet tvärt av samma skrapljud i telefonen. Och den här gången ringde inte Mr Anonym upp igen.

Vi överläter frågan åt HJ-läsarna: Tror ni, eller tvivlar ni på mannens berättelse? En sak tycks ändå vara säker:

Han själv är övertygad om att han har haft dessa upplevelser.

Bertil Falk på väg till Shivas heliga grotta

BARA EN DOG...

AMAR NATH (KvP) Jag är nästan framme vid mitt mål. Jag stapplar osäkert uppför den ojämna stentrappan, som är ut-huggen ur klippan. Jag famlar framför mig i mörkret. Ovanför mig skimtar grottans väldiga, svarta öppning. Därifrån hörs rop. Det är trossvissa människor som skanderar sina böneramsor. Runtomkring mig i det täta mörkret rör sig varelser. En halvt naken, helig man, iförd höftkläde, kommer gående likt en levande fackla. I famnen bär han en hel eld, en riktig liten eldsvåda, som flamlar upp ur stickor och spån.

Jag blir illamående. Det är höjdsjukan. Jag faller omkull. Snart ska fullmånens stora, runda skiva lysande dyka upp bakom bergskammen och skina rätt in i grottan och med sitt bleka ljus träffa den fyra meter höga pelaren av is. Men mitt illamående finns kvar och i detta spännande ögonblick spyr jag på Shivas heliga trappa. I samma ögonblick griper händer tag i mig från båda sidor. Jag sitter fast som i ett skruvstöd och lyfts uppåt.

■ INGEN POJKBOK

Det är som att uppleva en scen ur **Jakten på den försvunna skatten** eller **Willy på äventyr**.

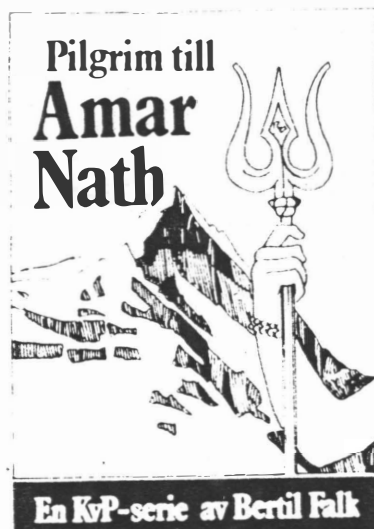
Men detta är ingen pojkbok utan rena rama verkligheten.

Jag ligger likt en utmattad äventyrare alldeles nedanför det fantastiska målet för min färd och lyfts upp i luften av starka nävar. Men de båda männen som lyft mig är inga vildsinta infödingar utan ett par vänliga indiska soldater, som vill hjälpa mig tillrätta. En västerlänning som hamnat lite snett på 4 000 meters höjd i Kashmir.

Och faktiskt: jag kommer på benen igen och slutför klättringen upp till ispelaren, som tronar mitt inne i sin grotta på 4 008 meters höjd över havet.

■ HINDUERNAS VASALOPP

Jag hade länge drömt om att få göra den berömda pilgrimsfärden till Amar Nath-grottan, hinduernas religiösa motsvarighet till vårt svenska, mer profana mandamsprov: Vasaloppet. Hinduerna har så länge man kan minnas bakåt i tiden varje år gjort denna enastående utflykt till det märkliga naturfenomenet i Amar Nath-grottan i Himalaya.

Den långa marschen upp mot den heliga grottan. I förgrunden KvP:s utmattade medarbetare Bertil Falk tätt följd av den indiske författaren Triloki Nath Dhar. (FOTO: Tora Greve)

Det handlar om en naturlig pelare av is, som från okänd källa i bergväggen tycks rinna utför grottans vägg. Likt en miniaturglaciär, formad som en manslem. Hinduerna har inte varit sena att tolka detta fenomen som en bild av guden Shivas gudomliga skaparkraft, en lingam, det manliga könsorganet sublimerat till symbol.

■ DRÄNKT KUNGEN

Amar Nath nämns två gånger i **Rajatarangi** (en bok om Kash-

mirs historia). Kung Ram Deva ska för 3 000 år sedan ha låtit dränka den avsatte kungen Sukh Deva i just Amar Nath. Kung Saidimati som levde för 2 000 år sedan omtalas för ett besök vid den heliga istappen. Men det finns de som menar att pilgrimsfärderna pågått mer än 5 000 år.

Trafiken förbjöds under muslimskt herravälde och upphörde under flera hundra år. En muslimsk herde kunde dock visa en hinduisk härskare vägen till grottan och i dag väller tiotusentals fromma hinduer från Indiens lågländer varje år vid fullmånens tid i augusti upp mellan de smala bergspassen för att dyrka den iskalla gudssymbolen av universums herre.

Det är fråga om en strapatsrik

färd. 1977 avled 500 människor i sina försök att nå grottan. Det var mest gamla, sjuka och hjärtsvaga. När jag i augusti 1982 gjorde pilgrimsfärden tillsammans med textilkonstnärinnan Tore Greve från Limhamn och den indiske författaren Triloki Nath Dhar vid All India Radio Srinagar, Kashmir, så var det bara en som avled av de tiotusentals människor som slingrade sig i långa rader uppför bergväggarna.

■ SYRGAS

De indiska myndigheterna släpper nämligen inte fram hur gamla och svaga personer som helst numera. Overallt står dessutom Röda Kors-stationer beredda med syrgas och andra hjälpmedel. 1982 års pilgrimsfärd drabbades inte heller av några våldsamma temperatursänkningar och snöstormar, som annars brukar sopa bort folk från bergväggarna och ingjuta lunginflammation i framför allt halvnakna sadhun (heliga män) från slättlandet.

Själv fick jag min regelbundet återkommande hälsokontroll tidigarelagd på Kvällspostens företagshälsövård, så det var med klartecken från doktorn efter provtagningar som jag gav mig i väg. När det gäller att planera för denna pilgrimsfärd, så är en fullständig hälsokontroll A och O. Säger doktorn att hjärtat inte pal-lar, får man försöka finna äventyret någon annanstans.

En annan sak man bör tänka på är att planera så att man om möjligt kommer fram i tid till full-månen i augusti. Många missar just denna höjdpunkt. Och så gäller det att vara rätt utrustad. Man ska kunna skydda sig mot kyla och regn, men också mot solen.

När vanliga Himalaya-expeditioner söker sig upp mot höjderna tar man femhundra till tusen meter i taget, slår sedan läger några dagar för att akklimatisera kroppen och fortsätter sedan till nästa anpassningsläger.

En pilgrimsfärd till Amar Nath går i ett enda raskt svep från 2 000 meters höjd i vintersportorten Pahalgam. Tredje dagen når man högsta punkten på 5.300 meters höjd och själva målet ligger som sagt på 4 000 meters höjd. Fyra dagar tar vandringen (men vi klarade den på tre).

Det är rörande att se små, spröda kvinnor i färggranna sarin likt fjärlar röra sig uppför bergpassen. Kvinnor, som kanske aldrig förr sett ett berg, än mindre klättrat i dem. De flämtar och flåsar och pustar. Men framåt ska de. På denna pilgrimsfärd får man i alla fall klart för sig att även om tro inte kan försätta berg, så kan tro överbrygga berg.

Att det är oerhört påfrestande märks också på det sättet att de flesta vandrar första dagen. Redan andra dagen har antalet ponnyhästar och packåsnor ökat och tredje dagen är det nästan lika många beridna som vandrare.

Visst är det jobbigt att fotvand-
ra, men terrängen lär vara värre på Kungsleden i svenska fjällen. Det vi saknar i svensk fjällvärld är de enorma branterna och höjderna som medför alla höjdsjukans symptom. Belöningen för huvudvärk och näsblod uteblir dock inte. Underbara vyer och fantastiska vattendrag, smaragdgröna sjöar och snöklädda berg.

Vår indiske färdkamrat Triloki Nath Dhar fastslog på tredje dagen, sedan han sett sina landsmän från slätterna flämta och pusta, följande:

- Jag har lagt märke till att ingen av oss tre flämtar eller kippar efter andan.

Han hade rätt. Men när allt på fjärde dagen var över och vi var tillbaka i Srinagar, sov i alla fall jag 40 timmar i sträck, så nog krävde det mandomspövet sin tribut.

Tora Greve från Limhamn, som kom direkt från fotvandring i svenska fjällen och som vuxit upp i den norska fjällvärlden, brukar roa sig med att klättra omkring på 6 000 meters höjd i Mount Eve-

rest. Hon var så gott som oberörd under hela vandringen. Så använder hon sig också av japansk zen-teknik när hon vandrar. Vi kallade det "zenlunken", där hon långsamt stövlade uppför Himalayas oändliga vidder mot Amar Nath-grottan.

PAHALGAM-CHANDANWARI (KvP)

Drömmen att få göra pilgrimsfärden till hinduernas heliga grotta uppe i Himalaya, där den dyrkade ispelaren står, hade jag burit på länge. Men det var vid ett besök i Indien strax före jul 1981, som jag äntligen fattade mitt beslut. Jag kom överens med min gode vän, författaren Triloki Nath Dhar, att vi skulle göra färden tillsammans vid fullmånen i augusti 1982. Jag hade alltså sju månader på mig.

Den ryktbara Amar Nath-grottan ligger i den del av Himalaya som finns i Kashmir. Inte långt bort från grottan ligger människensland Ladakh och ännu längre bort anar man det av Kina ockuperade Tibet. För att komma från Sydsverige till Amar Nath krävs flyg till New Delhi. Indiens huvudstad, inrikesflyg till Srinagar, buss till Pahalgam och i övrigt ett par apostlahästar med mycket ork i.

Trängseln är ibland mycket stor när pilgrimerna med vandringsstaven i hand klättrar stupen som leder till Shivas heliga grotta (FOTO: Bertil Falk)

Srinagar är sommarhuvudstad i delstaten Jammu och Kashmir och ligger mitt i djupaste Asien. Från Srinagar till Amar Nath-grottan är det 142 km. Det låter kort, men i samma ögonblick som vägen tar slut upptäcker man att de sista 45 kilometrarna är långa och inte sällan branta.

■ FULLSMOCKAD

Lördagen den 31 juli gav vi oss iväg för att nå fram till den stora firaredagen i grottan, fullmånen natt den 4 augusti. Vi hade beställt bussplats för tre, förutom jag själv och Triloki Nath Dhar också åt entusiast, textilkonstnärinnan Tora Greve från Limhamn.

Men bussen var ändå fullsmockad när vi kom. Några unga män hade lagt beslag på våra platser och fick nu under skrat och glam flytta på sig.

Bussen var fylld med pilgrimsfarare, mest unga skolflickor i färgglada Punjabdräkter. När bussen satte i gång började de att skandera i kör:

- Durga! Durga!

Genom att ropa gudinnan Durgas namn ville de ge färdens en extra färdknäpp av andlig kraft! Så var vi då på väg mot Pahalgam, vintersportort och kurort.

■ SOV UTE

Pahalgam med sina turisthotell ligger i den underbart vackra Lidderdalen. På bottnen av denna dal flyter den helt bedårande floden Lidder och hela tiden vandrar moln som i ringdans kring de höga bergstoppar som kringgärdar dalen. Eftersom vi inte brytt oss om att skaffa tält bredde vi ut våra sovsäckar vid den brusande älvstranden och sov på drygt 2 000 meters höjd under bar himmel, medan kända och okända stjärnkongstellationer vandrade runt på himlapallen.

Överallt omkring oss ligger folk och sover. Heliga män, skolflickor, damer från slätten, affärsmän. Och hela natten strövar indiska poliser i khaki omkring med ficklampor och ser till att allt är väl.

■ BÄRS I STOL

Långt före soluppgången sjuder Pahalgam av liv. Den ene efter den andre sätter sig i rörelse. En fet

tant med mycket guld på fingrarna bärs upp mot Amar Nath i en stor bärstol av trä. Sju män har hon hyrt för detta. Sex som bär och en avbytare. Bärstolen kallas palankin och bärarna sjunger medan de går för att hålla ledan på avstånd, där de vandrar uppåt med sin mänskliga last.

En annan elegant dam kommer i sporrsträck utmed bygatan på en rask ponny. Vältränade bärare från bergstrakterna kommer kånkande på hisnande tältstänger, som är cirka fyra meter långa. En ensam trashank med vandrarstav i handen rör sig långsamt framåt. Detta är Klondyke. Men det guld vi ska finna är inte av denna världen – om man får tro hinduerna.

■ BÄRARE

Vi skaffar oss två muslimska bärare. Men jag envias med att själv bära min ryggsäck och skrivmaskinen. Men innan det bär iväg tar vi oss en kopp indiskt espressokaffe vid vägkanten.

Det består till hälften av varmt vatten, till hälften av het mjölk, som sedan bubblas upp så att det blir skum på ytan. Över skummet strör man en sked sockrat chokladpulver till drickchoklad. Det smakar mera choklad med vispgräddade än espresso – men vad gör det?

Efter en hel dags klättrande uppåt och uppåt kommer vi fram till Chandanwai, övernattningsplatsen. Vi har gått 16 kilometer och befinner oss på 2 850 meters höjd. Sista biten har vi långa sträckor vandrat jämsides med Nil-Ganga-älvens i blått och smaragdgrönt stötande vatten.

■ UTMATTAD

Jag är fullkomligt utmattad när jag kryper ned i sovsäcken. Ännu har vi inte nått trädgränsen. Tvärt om är dalgångarna kantade med täta skogar. Doften från pinjeträden är skön att andas in.

Solen har ännu inte gått upp när hela det sjudande lägerområdet upplöser sig på morgonen för en ny dags färd. En av bärarna tar nu resolut hand om min 25-kilospackning och det är pinsamt att se med vilken lätthet han i fortsättningen hanterar den börda jag upplevde som allt tyngre.

Min färdkamrat Triloki

Nath Dhar tröstar mig med att bärarna faktiskt är födda i dessa berg och gjort det som sin arbetsuppgift att bära packning åt klenigare och svagare "utombysare".

■ RAKT UPPÅT

Nu bär det raka spåret uppåt och någonstans mitt på berget tar elektriciteten slut. Det sista oljedrivna kraftverket ligger bakom oss.

Plötsligt, mitt på en bergssida, där klippan stupar ovanligt brant, står en polis och dirigerar trafiken. Han försöker hindra oss från att ta de alltför brantaste genvägarna uppåt. Han lyckas avleda några, men andra tar sig förbi på den farligare, brantare och snabbare vägen.

Vi når slutligen toppen Pisu Ghati och på andra sidan möter oss Himalayas snöklädda toppar. När vi tittar tillbaka utför bergstupet ser vi hur massan av pilgrimer rör sig långt där nere under oss upp mot den plats där vi själva står. Det känns underbart att ha denna del av färden bakom sig.

■ ÖDJUR I SJÖN

Vi fortsätter mot en av de för hinduerna mera upphetsande målen, sjön Shes Nag. Denna sjö på 3 700 meters höjd får sitt vatten från två glaciärer. Det hävdas med trosvisshet att det bor en femhövdad hydra i sjön. En mytologisk kobraorm av den typ, som man brukar se avbildad tillsammans med guden Krishna.

Här sitter också de troende uppradade som på första parkett och spejar ivrigt ut över sjön. En tycker sig skymta ormen, en annan också. Snart sprider sig uppfattningen som en löpeld att ormen har visat sig. Allt fler ser. Snart är alla övertygade om att de har sett något.

■ EXTAS

Den ende pilgrim som inte ser ett dyft är jag. Jag rycks inte med i den allmänna suggestionen. Tora Greve tycker sig dock skymta något. Det räcker med att det blåser upp en liten krusning på vattenytan, så har den heliga extasen fotfäste i massan.

Här gäller andra lagar än den rationella logiken. Här är det andliga känslösvall och religiösa föreställ-

ningar som härskar. Och visst är det fascinerande att vara med om det.

■ SNART FRAMME

Detta blir vårt läger för natten, men vi överraskas genast av ett slagregn och tvingas hyra in oss i ett tält. Och på morgonen går färden vidare. Vi kommer till Wajvan och slutligen till Panchtarki. Det är nu på kvällen den 3 augusti.

I natt kommer fullmånen till Amar Nath. Bakom oss är det 38 km till Pahalgam. Amar Nath-grottan ligger 7 km framför oss. Vi gör oss beredda för att gå vidare, men poliserna sätter uppkalla handen.

- Ingen släpps fram förrän i morgon bitti!

AMAR NATH (KvP)

Bara sju kilometer från målet – och så stoppas vi av polisen, som inte vill släppa fram folk förrän påföljande morgon. Man vill inte att folk ska nå fram till den heliga grottan före de religiösa ledarna och man vill också undvika alltför stor trängsel nedanför grottoppningen. Men det innebär också att vi inte kommer att vara på plats just i det ögonblick då fullmånen stiger upp över grottan.

Ett TV-team från Australien har också stoppats, men efter en kort diskussion skrivs det ut passersedlar och vi släpps alla igenom. Bakom oss tvingas de flesta pilgrimerna övernattna. Alla är inte ledsna för det. Många har helt utmatat ramlat ihop och somnat på lägerplatsen. Framför oss slingrar sig stigen vidare upp och bort mot Amar Nath.

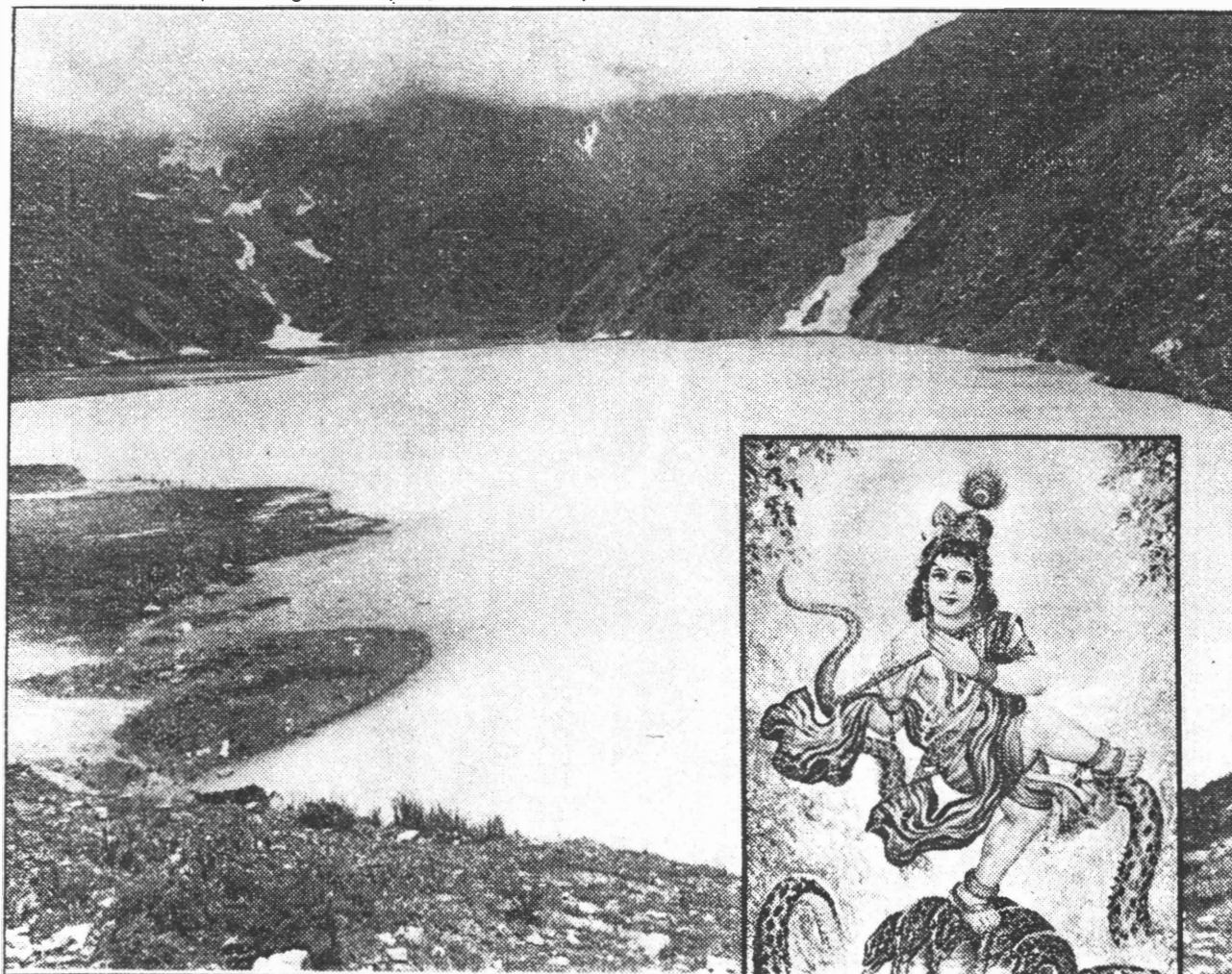
■ VINDLANDE STUP

Vi går nu utmed vindlande stup. Nere i dalarna ser vi herdar, som driver på sina djur. På branter, som tycks stupa rätt ned flera tusen meter, går små herdepojkar med sina getter. Stannar man upp och spejar nedåt upptäcker man att det i dessa stup går upp-trampade stigar kors och tvärs genom det låga gräset.

Vi rundar ett väldigt bergsmassiv och framför oss öppnar sig en långsmal dal. Och där, långt, långt borta,

Upphetsade indiska pilgrimer spejar ut över sjön Shes Naag och pekar ut den femhövddade ormen, som alla tycker sig se i ett eller annat inspirerat ögonblick (FOTO: Bertil Falk)

Den femhövddade ormen, som alla fromma hinduer tycker sig skymta i sjön Shes Naag, ser ut så här. På bilden är det guden Krishna som spelar flöjt och dansar på ormens huvuden

uppe på en bergvägg ligger en enorm grotta. Den gapar som ett stort, svart hål i klippväggen.

■ FRAMME

Amar Nath-grottan. Målet för vår pilgrimsfärd.

Det tar ytterligare några timmar att komma dit, men vi når fram före solnedgången och vandrar över en glaciär med kramgod, kornig snö. Men den här gången utbryter inte något snöbollskrig mellan mig och Tora Greve från Limhamn.

Dagen innan hade vi väckt stor förtjusning bland indierna från slättlandet genom att attackera och mulla varandra ordentligt. En och annan indier försökte till och med försiktigt att krama sig en egen snöboll.

■ STÖRTREGN

Men nu har vi inte en tanke på sådana lekfullheter. I stället breder vi ut våra sovsäckar på en bergvägg nedanför grottans väldiga öppning. Amargandaflo den flyter förbi nedanför oss. Men återigen överraskas vi av ett störtregn och tvingas hyra in oss i ett tält.

Inne i tältet lever människor och djur i symbios. Det muslimska herdefolket från Baltal sitter kring eldstaden i tältöppningen. Där finns en hund, någon get, en grupp trötta hinduiska pilgrimer och vi själva. Det är trångt om saligheten och det är minst sagt rökigt.

Hade vi trott att vi på denna höjd skulle undslippa luftföroreningar trodde

vi fel. Atmosfären må vara uttunnad på 4 000 meters höjd men koncentrationen av dålig luft inne i tältet var det inget fel på.

■ ILLAMÅENDE

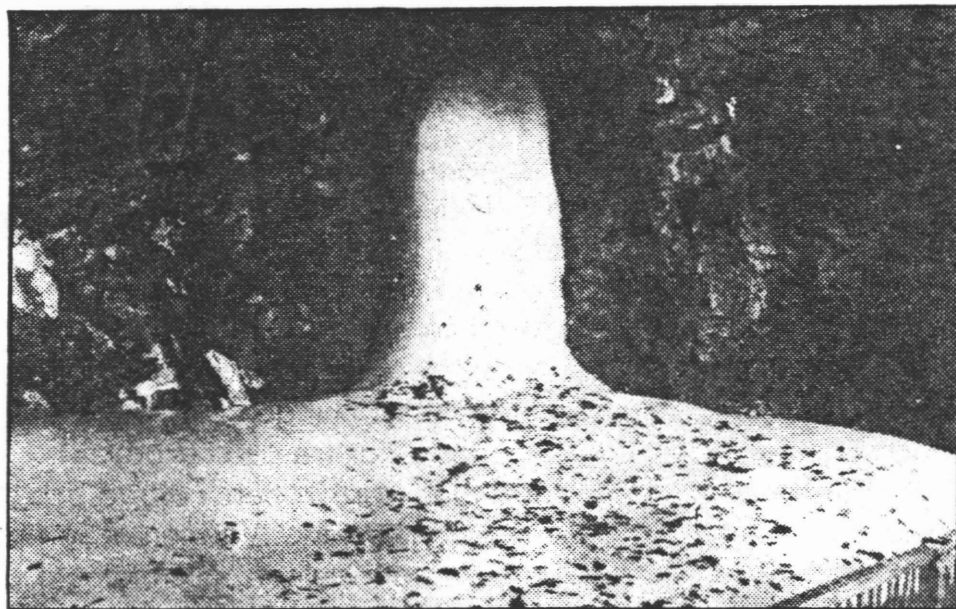
Mörkret faller på och vi ska göra ett första besök i grottan. Jag har inte intagit något annat än glaciärvatten och det gör mig nu illamående. I mörkret omkring mig rör sig ljuspunkter, facklor, lyktsken, ficklampor. Människor ropar ut sina böneramsor och mantror:

– Om Naamo Shiva.

"Ära vare Shiva", skallar ropen.

Det är då jag illamående faller omkull på stentrappan som leder upp till grottans öppning och jag spyar glaciärvatten på Shivas heliga trappa. Starka indiska händer griper fatt i mig och lyfter upp mig. Jag kan fortsätta och framför mig någonstans i mörkret finns redan mina färdkamrater Tora Greve och Triloki Nath Dhar.

Urtidsstämning i fullmånens sken...

■ Naturfenomenet som lockar hinduerna upp på över 4 000 meters höjd. En naturlig pelare av is inne i en väldig grotta på en klippvägg i Himalaya. Den stora istappen symboliserar universums herre, guden Shiva, och dennes skaparkraft. Det är blommor som fromma troende har kastat på sockeln av is, som den stora ispelare vilar på

Och längst uppe under taket till höger i grottan ligger det översta planet.

Här står den naturens nyck eller det underverk, som under årtusenden gjort ett så starkt intryck på hinduerna, att Amar Nath officiellt proklamerats som en "allindisk pilgrimsort".

■ ISPELARE

På ett naturligt underlag av glaciäris står ispelaren, som tre-fyra meter lång tycks komma rinnande likt en glaciär ut ur ett osynligt hål i grottans tak. Det märkliga med den ispelare är att den följer månens faser när det gäller tillväxt och förminskning.

Den har sitt största omfång vid fullmån. Efter fullmån minskar den i storlek, men den har aldrig försvunnit helt, utan det har alltid funnits kvar en mindre istapp även när

Vi kliver in genom den enorma öppningen i bergväggen och genast förvandlas omgivningen till ett tempel. De eviga hinduiska tempelklockorna ringer stadigt sin fasta klang. Människor utbrister i mantror. Girlanger av blommor bärs upp genom våningsplanen.

Vi har som seden kräver gått barfota uppför hela trappan och vi känner det kalla, våta isvattnet rinna utmed våra nakna fötter i geggamojan på golvet. I ett hörn sitter en naken sadhu med Shivas heliga treudd.

månskaran på himmelen är som tunnast. Det tycks vara en sorts ebb- och flodfenomen helt enkelt.

■ OFFERGÅVOR

Vid den stora ispelarens fot sitter hinduiska swamin och tar emot offergåvor; blommor och pengar. Hela nedre delen av den enorma islemmen är täckt av blommor som i helig nitälskan slungats fram av de troende.

Stämningen i grottan är minst sagt exalterad. En helig man kommer naken vandrande med en brinnande eld i famnen. Han bär helt enkelt brasveden direkt i sina armar och låter sin famn bilda en eldstad. Hela stämningen är urtidsbetonad. Men det är en helgedom för hinduer.

Det är hinduiska böneramsor som skallar mellan bergväggarna. Jag tycker

att det är synd att hinduerna ska ha monopol på detta fenomen, som de anser vara ett uttryck för universums Herre, den ende guden, skaparen, upprätthållaren och förstöraren i dess aspekt av Shiva. Därför drar jag till med ett kristet "Fader vår . . ." och ett buddhistiskt "O juvelen i lotusblomman".

■ FULLMÅNE

När klockan några timmar senare blivit 4 på morgonen väntar alla på fullmån. Mina färdkamrater går upp i grottan för att kunna bekransa ispelaren i samma ögonblick som fullmånens sken bryter fram.

Själv står jag kvar mitt i stentrappen och ser med ryggen vänd mot grottans öppning hur mänskivan, stor och vit och blå och grann, långsamt kommer fram bakom en väldig hi-

malayansk bergstopp.

Den kommer glidande bit för bit och den är på nedåtgående i detta ögonblick, då den äntligen hittar en springa att kika fram emellan i Himalayas toppar. Plötsligt gör den sig helt fri från bergväggen och hänger där klar och skön mitt emellan två bergstoppar.

■ EXTAS

Dess sken lyser rätt in i grottan. Detta är det heligaste av ögonblick. Och i samma sekund som det blekblå skenet träffar den stora vita lemman av is lägger Tora Greve ned sin krans av blommor på den våta isen. Hon är mycket stolt över att ha lyckats så perfekt med "tjämningen" och anser sig ha tumme med Shiva.

■ Äntligen framme vid grottan. Mannen i randigt är Triloki Nath Dhar och till höger om honom står Tora Greve med vattenflaska (FOTO: Bertil Falk)

Extasen i och kring grottan är nu enorm – för att inte tala om trängseln. Klockorna dingar och dånar i ett. Böneropen skallar i ett. Eldar och ljusken virvlar runt.

■ VÄRT BESVÄRET

Vi har fått vara med om en av de stora festligheterna på vår jord. Ett årligen återkommande spektakel, som det tar kraft och vilja att nå fram till, men som få människor i väst har fått skåda! Fullmånens möte med den unika ispelaren i Amar Nath-grottan. Jag skulle då inte vilja ha den pilgrimsfärden ogjord.

Men färden är inte klar för den sakens skull. Vi ska tillbaka till civilisationen i Sringagar också.

DE FÖRSTA KONTROLLERADE FÖRSÖKEN MED

HEALING

Healing har i många år betraktats som ett bedrägeri. Nya vetenskapliga undersökningar har dock gett uppseendeväckande resultat.

Den 68-åriga amerikanskan Olga Worall säger sig kunna bota sjuka människor med handpåläggning. Hon har faktiskt nått så goda resultat att hon idag är en av världens mest kända healers och den enda ickemedicinaren, som upptagits som medlem i det amerikanska sällskapet American Holistic Health Association.

Hittills har Olga Worall och andra healers betraktats med skepsis i vetenskapliga kretsar. Under de senaste åren har emellertid enstaka amerikanska forskare börjat undersöka de övernaturliga fenomenen med vetenskapliga metoder.

Två av dem är biofysikern Beverly Rubik vid San Francisco State University och kärnfysikern Elizabeth Rauscher vid University of California's Richmond field station. De beslutade sig för att tillsammans undersöka om Olga Worall också kunde använda sin märkliga kraft på mikroorganismer under kontrollerade laboratoriebettingelser.

Försöker skydda bakterier

Trots att Olga Worall i vanliga fall använder sin förmåga för att bota människor från sjukdomar, som orsakats av skadliga bakterier, såg hon inget märkligt i att hennes »patienter» för en tid blev *Salmonella typhimurium* – en bakterie, som kan orsaka en form av tyfus hos människa.

Hon förklarade sig villig att försöka skydda *Salmonella* t. mot skadeverkningarna av två antibiotika, kloramfenikol och tetracyklin, genom att hålla med händerna runt förseglade plaströr med bakterier och antibiotika.

Det var inte första gången Rauscher och Rubik underkastade Olga Woralls verksamhet en vetenskaplig granskning. Ungefär två år tidigare hade de gett en koloni bakterier en jättedos av det antiseptiska

Olga Worall har lagt sin hand runt ett provrör med bakterier och antibiotika. Bakterierna i detta rör levde längre än bakterierna i de andra rören. Fysikerna Beverly Rubik (t.h.) och Elizabeth Rauscher (t.v.) gjorde försöket.

medlet fenol och Olga Worall hade ett ögonblick hållit sina händer nära det objektglas, på vilket bakterierna befann sig.

I mer än 30 förberedande experiment hade Rubik fastställt att fenolen under loppet av två minuter gjorde alla bakterier orörliga. I den grupp, som Olga Worall inte »behandlade», hände just detta men på hennes glasplattor simmade 7 procent av bakterierna fortfarande omkring 12 minuter efter det att de fått giftet.

– Dessa resultat verkar kanske inte vara så märkliga men de är verkligen anmärkningsvärda, säger Elizabeth Rauscher. Enligt min mening visar de tydligt att Olga Worall kan övervinna effekterna av kemiska föreningar.

Fastän handpåläggning utnyttjats under de senaste 20 000 åren är det en helt dominerande uppfattning i etablerade naturvetenskapliga och medicinska kretsar att en sådan kraft inte existerar.

De skeptiker, som inte rent ut talar om

»svindel och bedrägeri», förklarar de goda resultaten av healing med mer lättbegripliga faktorer: en dålig experimentell teknik, felaktiga diagnoser, placeboeffekter och spontan förbättring.

– Hälften av de patienter, som söker läkare, har sjukdomar som läks av sig själva, skriver dr William Nolen i »Healing: A Doctor in Search of a Miracle».

Oavsett vad man gör med dessa människor kommer de att bli bättre. Healers kommer alltså att få gynnsamma resultat i femtio procent av fallen även om de inte gör någonting över huvud taget.

Andra vetenskapsmän är direkt fientligt inställda till forskning i vetenskapens utmarker. En mikrobiolog säger sålunda: – Riktiga forskare har inte tid att sysselsätta sig med så osannolika företeelser. En biokemist förklarar att »bara för att något är märkligt behöver det ju inte vara sant».

Svårt för forskare att arbeta med övernaturliga fenomen

Även Rubik och Rauscher har fått erfara att det inte är någon dans på rosor för en forskare att arbeta med övernaturliga fenomen.

När en tidning beskrev de första resultaten från deras försök med Olga Worall, fick Rubik en reprimand av sina överordnade.

– Alla tror att den vetenskapliga miljön är kylig och behärskad, säger hon. Det finns emellertid människor, som hellre vill korsfästa sina motståndare än se sin världs bild raserad.

Trots allt detta har Rubik tackat nej till erbjudanden från den »etablerade vetenskapen», då hon föredrar att studera andra aspekter på universum.

Den förste, som fick utstå kollegernas förakt för forskning kring healing, var biologen Bernard Grad från McGilluniversitetet. Det var, när han i slutet av femtiotalet träffade den ungerske emigranten Oskar

Estebany, som påstod sig ha en helande kraft i sina händer. Grad bestämde sig för att undersöka saken.

Eftersom en av Estebanys påstådda specialiteter var sjukdomar i sköldkörteln, konstruerade Grad ett experiment, som skulle visa om Estebany kunde hämma utvecklingen av struma, som är en förstoring av sköldkörteln, t.ex. orsakad av jodbrist.

Grad gav en grupp möss foder med låg jodhalt och dessutom läkemedel, som hämmar jodupptaget. Estebany »behandlade» några av mössen genom att hålla i deras burar femton minuter två gånger om dagen. I en av grupperna fick mössen ingen behandling. I en annan värmdes burarna upp till samma temperatur, som rådde i de burar Estebany höll i sina händer.

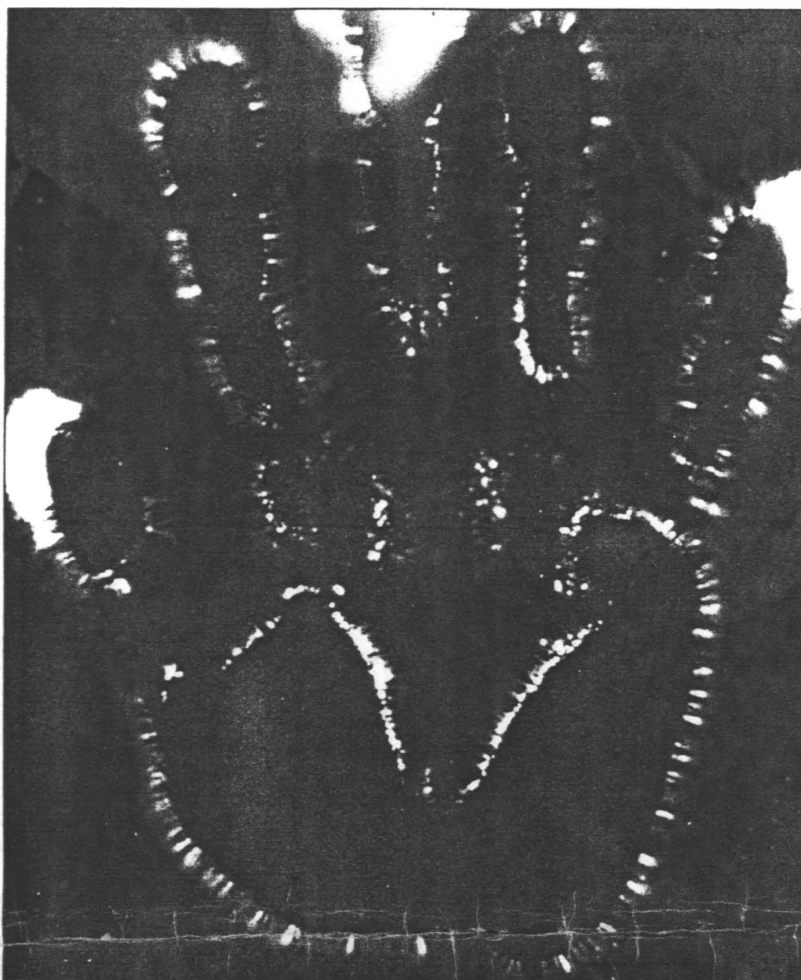
Det gjorde man för att kompensera för en eventuell effekt av Estebanys kroppsvärme.

Under de sex veckor Estebanys försök pågick, växte sköldkörteln hos Estebanys möss betydligt långsammare än hos de »obehandlade» mössen.

Uppmuntrad av dessa resultat gjorde Grad ett stort försök med healing av sår. Han skar bort ett stycke hud stort som ett mynt från ryggen på 300 möss. Estebany »behandlade» en grupp genom att hålla om deras burar. En annan grupp fick ingen behandling, medan en tredje »behandlades» av en grupp skeptiska medicinstuderande för att kompensera för faktorer som Estebanys kroppsvärme, svett och andedräkt. Som en extra försiktighetsåtgärd visste ingen vilka djur som behandlades av vem förän experimentet var avslutat.

Grad blev dubbelt överraskad av de resultat han vann. För det första läktes sårerna på Estebanys möss mycket fortare. För det andra läktes sårerna på studenternas möss långsammare än på obehandlade möss.

Detta antydde den helt oväntade möjligheten att handpåläggningen kan ha både positiva och negativa effekter.

Detta speciella foto har framställts genom att man låtit en svag elektrisk ström passera genom Olga Woralls ena hand. Enligt somliga visar fotot healers utstrålning av en särskild, okänd form av energi, enligt andra rör det sig bara om et fotografi av en ovanligt fuktig hand.

Knappt tjugo år efter Grads märkliga försök gjorde psykobiologen dr Elmer Green i Kansas och neurokirurgen dr Norman Shealy i Wisconsin en ny upptäckt. Deras tolkning var att en healers händer inte behöver vara i närheten av en levande organism för att framkalla effekter.

Tolv frivilliga försökspersoner, alla patienter med kroniska smärtor, anslöts under en period av tjugo minuter till ett antal fysiologiska mätinstrument. I ett annat rum, cirka tjugo meter därifrån, koncentrerade Olga Worall sig under de sista fem minuterna av varje tjugominutersperiod på den patient, som var ansluten till mätinstrumenten. Bara Olga Worall själv och forskarna visste, när hon började koncentrera sig.

Hos fyra av försökspersonerna konstaterade Green och Shealy en komplex reaktion några sekunder efter det att Olga Worall börjat koncentrera sig. Patienterna fick förändringar i hjärn-, hjärt- och andnings-

aktiviteten och en förändrad temperatur och ledningsförmåga i huden.

En försöksperson, som genomgått fyra misslyckade smärtlindringsoperationer, var smärtfri i en hel vecka efter försöket. En annan, som haft kroniska smärtor i 26 år, började känna sig bättre två dagar efter försöket och var smärtfri i minst ett år tills Shealy tappade kontakten med honom.

– Det vi såg var inte bara resultatet av en själslig påverkan, säger Green. Det var som om Olga Worall kunde bemästra en helt konkret energiform.

Vad är det då för en energi, som används av healers? Det vet ingen idag. Det finns inget namn på den och ingen apparatur, som kan mäta upp den. Det enda som kan sägas är att en expert på biofeedback, Erik Peper i San Francisco, har funnit att i varje fall en del healers har ett ovanligt hjärnaktivitetsmönster under praktiserandet av sin förmåga. Själv säger healers att handpålägg-

ningen kräver ett speciellt sinnestillstånd. Olga Worall berättar att hon »blir neutral», professor Dolores Krieger »centerar sig» och Dean Kraft, en professionell healer från New York, »träder in i tomrummet».

Vissa forskare anser att den läkande kraften har med kända former av elektromagnetisk energi att göra. Andra hävdar att healingenergin skall sökas utanför det kända elektromagnetiska spektrum. Det finns också de som menar att healing inte utan vidare kan ignoreras oavsett vilken förklaring man kommer fram till, även om det skulle visa sig att healers endast är mäs-tare på att framkalla placeboreaktioner.

Sålunda säger dr Robert Becker, som är professor i ortopedi och under många år sysselsatt med forskning kring elektricitets effekter på levande organismer:

– Om healingen gör att patienter får det bättre, stöder jag den helhjärtat. Låt oss bara se till att göra den vetenskapliga grunden för healing så stabil som möjligt. □